

De passionibus anime LXXII

deus in libro vite scribere dignetur. et inter
scotos suos collocare aias eorum in celis. sicut et
corpa apud nos sepulta sunt in terra. ¶ Hos
debemus libere pro eis et pro omnibus fidelibus defun-
ctis orare. quia hoc opus summe charitatis est et
misericordie. Sicut igitur nobis subuenire pro
mortuis desideramus. ita et eis quantum melius pos-
sumus domino operante subuenire laborem.
Qui enim pro animarum liberatione fidelium et sedulo fu-
erit. nimirum et sibimet plurimum proficit. cum pro
talibus orans nequaquam se spoliat fructu orationis
et insuper sibi recordationem mortis adducit.
et vit sine operum gratia ad solita redit. sci-
ens quod omnes viam uniuersae carnis ingressu-
ri sumus. et quod illi iam expleuerunt certissime si-
bi constat futurum. ¶ Oremus igitur pro caris no-
stris. quia pro modicum ipsos sequimur. et cum
melius habuerint omnino in eadem necessitate re-
cordabuntur nostri. Non sit fides nostra orationis.
neque in facie sunt respiciamus sed dilectionem
faciamus siue presentes siue absentes corporali-
ter fuerimus. Charitas enim nunquam excidit. et qui
se in veritate diligitur/seipsum obliuisci non po-
terit. In necessitate probat amicum fidelium. Ere-
nim impium et crudele nimis si videas fratrem
tuum aut cordis tui amicum carceri traditum
vel flammis iniectum nec moueris ad fletum. et
cum manu porrigere possis/nihil agis cha-
ritatis. ac etiam si loquar aliquid pro eis queris libe-
rationem clauso pertransias ore. ¶ O fidelis samari-
tanum qui viso homine vulnerato a latronibus et ex-
poliatio/misericordia motus es. Heu heu pro
cernas magis quod oblitus est ioseph sui interp-
tis. cum de carcere esset educus. Sic timeo quod
multoties coringit. cum aliquis amicorum obie-
rit et pro se instanter orare petierit. ac fidei viuere
tuum se commedauerit. quod nonnunquam obliuiones
accipit. aut parua et tarda sentit aduenire
expiationis hostiam quam sperastis. Propter quod di-
lectissime meipsum et te pariter amoneo ut pie-
tatis oculum frequenter dirigam ad memorias
defunctorum. Et quicquid pro eorum absolutioe no-
uerim prodesse deuota exequimur festinatione.
poderantes quod qui tenent tormento. et qui ni-
si purgati fuerint ad requiem transire non possunt.
Eorum etenim solatio maxime in christi meritum
et scotoz suffragiis et fidelium orationibus
Simus seruantes ad soluenda beneficia salu-
taria. et deuote oramus pro eis generaliter et par-
ticulariter. Attente vigilias legamus libere et sepi-
us ad missam mistremus. et cum sacerdote vo-
ta labioz nostrorum in conspectu veri et summi sa-
cerdotis offeramus. qui est hostia dignissima

ad exhauriendum omnia peccata. In illa hora dum
christus in altari inter manus sacerdotis deo
pro salute uiuorum et defunctorum offertur. te-
ipsum cura cum omnibus tibi in oratione commendatis of-
ferre in acquisitionem et possessionem perpetuae salu-
tis. et ut omnes sint participes huius preciosissimi
sacrificii. quod immolatum semel in cruce sufficiens
est pro peccatis totius seculi/habeas tunc
speciale memoria eorum tibi sunt commendati.
et recita nomina eorum in presentia christi. et reuerenter
ac deuote sepius flecte genua cordis tui ubi
presistis ante fontem miserationum domini. ¶ Quoties
cumque etiam te ad preceptum corporis christi propas
et preceptum tecum habes/esto quasi meorum fidelium
defunctorum. et implorea tanto ardenti misericor-
diana eius quantum certi retines in te pignus et
nereceptionis. Sepe dum mane. sepe dum uespe
sed in labore et tempore scripture carissimorum tuorum re-
cogita obitum. quod habeat. et quod aliquid faci-
as pro eis quod ipsis prodesse et tibi nihil obesse
se. ¶ Aliquando commenda suspiro/ait scriptus Job.
Ex quo verbo pietatis tibi et passionibus inuit opus
ut nunquam cibum corporalem sumas nisi pro fidelium
defunctis aliquam spiritalem elemosynam
mittas. Ego noui aliquos talem esse consuetudinem
quod signo refectionis facto se expediunt et vacat
orari ad refrigerium animarum fidelium quod eleosy-
nis sustentant etc.

Finiunt epistole.

Incipit tractatus

de passionibus anime anno. MCCCX.

Passionum feruore/effectu et ori-
gine conspiciere potest aie ad de-
uotionis scola vocata. ¶ Sa-
ne quemadmodum summa uiciorum
est transisse in affectum malicie/ita
ut ipsa iam uicium ex ultimo sensu placeat. sic cul-
me spiritus est transisse in affectum iusticie. Affectus
pro uel est passio ab agere derelicta in potentia
conspecte uel similitudine huius passionis. Non est
autem duotio sine affectioe. nam duotio quod aliud est
quam excessio l'eueatio mens in deum pro piis et humile
affectum. ¶ Rursus omnis spiritus cum sit affectio mo-
derata et ordinata/uicium ex defectu modum et or-
dinis in affectibus pueniat/nunquam non salubris
erit affectionum passionaliu cognitio. Pas-
sionum quippe ingrata qualitate/neque spiritum neque
habituum/imo nec ipsi hominis/neque reprobatio-
num suarum multiplicium poterit sufficiens noti-
cia uel ars adipisci. Quo pacto denique sic
operari orabimur mente/orabimur spiritu inuolantes
in cordibus nostris et laudantes deum in psalterio

decaordo cū cārico in cirbara. si desider/ orū et affectionū q̄ suauē hāc armoniā red dere habēt naturā ignorauerim? ¶ Sēti unē ab idiotis et simplicibz aliqñ expimen talit̄ tales affect⁹ nec negam⁹. Verū tñ ad ditio doctrine multū pfert. Hac psiderati one pmoti sunt seti p̄ses. noiātim poemen et arseri⁹. in q̄z ore vix aliqd nisi de passiōi bus aiaz sermo psabat. ¶ Presentē igitur materiā de passiōibz et eaz cōditōibz. d̄ cau sis et effectibz. de mō q̄z vtēdi eis placuit sub aliq̄bz psideratōibz ptractare. id qd re liquū erit (multra aut relinq̄ntur) iuenietur apd sc̄m Tho. i p̄ma sc̄de. vij. q. xxij. et de inceps. Additis q̄s allegat doctoribz

Prima cōsideratio

Passio est inclinatio q̄dā vl' co aptatio seu similitudo et puenien tia derelicta ab agere i passuz. p quā trahit quodā mō ipm pas sum ad agēs. aut eidē coaptat vel assimila tur et refugit p̄trariū. ¶ Certe quēadmodū ignis generās ignē ex aere / flinqt i igne ge nito caliditate et leuitate / q̄ leuitas suo pō dere vel tractu mouet sursum ad silēs ignes. et dū illic est q̄scit. odit vō locū deorsū tā q̄ sibi nō cōuenientē et refugit ipm neqz q̄ etem hz in illo. Sic hō. p̄portionabilē af fectus p amorē ad aliqd inclināt ad illud. Et si nō habz desiderat seu p̄cupiscit ipm. Et si adipiscit q̄scit et delectat i eo. Odit vō hūi et abhorret approximatōem eius. et si ei p̄iugit̄ dolet seu tristat. Et he sūt sex passiōes / tres i respectu boni simplicis. et tres silz respectu mali. put infra docebit. amor p̄cupiscētia. d̄lectatio. odiū. fuga. dolor vl' inquietudo.

Consideratio secūda

Passio qlibet inseq̄tur cognitiōnem vel cōiunctā vt in cognitiōnis. vel nō cōiunctā vt in nō cognitiōnis. ¶ Habet itaqz qdlibz ens naturale suas i clinatiōes certas tanq̄ rememoratū et di rectū ab intelligentiā nō errāte q̄ deus est. Agit q̄ppe de oia tanq̄ bonū sūmū sui p̄ si⁹ diffusiuū. et p̄p̄ seipm creauit oia tāq̄ finis omniū. Ideo bonū qd habz rōnem efficiētis et finis ponit a brō Dion. p̄mū nomen dei. ¶ Cōscq̄ns est igit q̄ in reqli bet derelinqt de passiōem. que sit assimila tio q̄dam vl' coaptatio et pueniētia vel icli

natio et tendētia ad ipz fm ordinē sue sapi entie. in q̄ fecit oia in numero pōdere et mē sura. ¶ Hec aut inclinatio general ad finē vltimū p fines p̄tiales et p̄rios nomiā q̄nqz appetit⁹ vl' affectio natural. q̄nqz pō dus rez. q̄nqz tract⁹ seu tēdentia. q̄nqz a mor insit⁹. q̄nqz lex. q̄nqz regula. q̄nqz in stinctus. q̄nqz eq̄tas natural. q̄nqz sedus rez stabile. q̄nqz sensus nature. aut aliq̄ ta li vocabulo. Sed res eadē est. q̄ sepe nihil dicit supaddituz ad ipam naturā. neqz vt accidens neqz vt habit⁹. sed vt ipa natura taliter instituta q̄ ex agente deo et dispone te oia fortiter atqz suauiter habz tendere in talem vl' talē finem. et moueri ad illū si ab sens sit. nisi impediāt et q̄scere in adepto. odire vō cōtrariū. fugere quoqz nec in illo q̄scere. ¶ Hoc somniasse visus ē Eraclic⁹ dicens oia fieri p litē et amiciciā. Hoc qz vidit Aristō. enūciās bonū esse qd oia ap petūt. et hūc esse finē omniū deū p̄fessus ē. q̄ sol⁹ sicut est ineffectibil ab alio. sic ipassi bilis solus inuenit. tā passiōe p̄fectina / vt est illuminatio in celo / q̄ defectina sic dolor in corpe animato. Nisi fortassis q̄s abuti ausus diceret in emanatiōibz diuinis respiri passiōem. sicut generationē filij passinā di cim⁹. et silz passiuā spūsc̄i spiratiōem.

Consideratio tertia.

Passio scq̄ns cognitiōes p̄iūctā re perit i omi v̄tute cognitiua i qua passiōes derelictē ab agētibz i cho ant et terminant i appetitiua v̄tute. ita vt passio tal' generali noie describi possit q̄ ē inclinatio vl' mot⁹ pueniēs ex cognitiōne vl' app̄hēsiōe alicui⁹ vt cōueniētis vel diū cōueniētis p̄sentis vl' absentis. ¶ Et si qdē motus ille q̄ q̄nqz successiu⁹ est q̄nqz p̄ma nens vl' immanēs sicut est amare Si in quā consequitur cognitiōem pure sensitiaz sic dicit̄ passio animalis. Si vō sequitur cognitiōnem ipi⁹ ratiōis deliberantis vl' di ctantis de particularibz agendis / sic dicit̄ passio volūtaria vel rational' vel cōsciēti osa. Si vō seq̄tur cognitiōes pure intelle ctuale seu mentale / in cui⁹ lumie cognoscū tur p̄ma p̄ncipia moralia. sic p̄t noiari pas sio sinderisis vl' mental' excessus vbi fit ra ptus et erratis. ¶ Et ita qd duplex genus passiōnū p̄rapud hōiem inueniri / natura liū. animalū. rōnaliū. intellectualū. ¶ Et qm apud philosophātes p̄ncipalis sermo est

de passionibus consequentibus cognitionem sensitivam tam in animalibus quam in hominibus / eo quod ad illas transmutatur corpus transmutatione sensibili / et ad transmutationes istas sibi ipsae passiones aliquando sequuntur. Existimamus idoneum tractare primo separatim de passionibus hominibus animalibus / quibus cognitio facile erit per similitudinem et coaptationem de reliquis tam naturalibus quam voluntariis quam intellectualibus habere sermonem.

Cōsideratio quarta

U Passiones animales cognoscuntur ex subiecto et obiecto et effectibus. **S**uum eadem subiectum est vis appetitiva sensualis. que respicit bonum tempore periclitare sibi vel illud tanquam sibi conveniens et malum tanquam disconveniens / et hoc sub ratione commodi vel incommodi. quia ratio iusti proprie non est ibi. nec secundum eam proprie sumuntur passiones. sed magis ipse virtutes in ipsa ratione et mente. **C**ausa est motus quodammodo appetitiva virtute sequitur ad apprehensionem virtutis cognitione sensualis exterioris vel interioris. cuius obiectum est verum simplex vel ut quodammodo adequatio rei cognite ad cognoscendum bonum et supra addit convenientiam rationem. **E**t quoniam bonum quodammodo potest considerari absolute sine tractatione aliqua vel considerari nunc vel absens. nunc vel presens. nunc vel arduum et difficile. atque ita proportionabiliter de malo. Propterea secundum hunc diversificatur vel ramificatur vis appetitiva. et sibi passiones. **E**st quippe virtus appetitiva alia concupiscibilis. alia dicitur irascibilis. quarum distinctio sumitur ex obiectis. nam vis concupiscibilis respicit bonum vel malum non sub ratione aliqua difficultatis vel arduitatis. Sed quoniam multa sugveniunt nata impedire concupiscibilem in sua inclinatione vel tendentia vel quiete circa bonum. et in odio fuga vel inquietatione circa malum. hinc data est ei tanquam propugnatrix ipsa virtus irascibilis que tendit in bonum ad adipiscendum vel malum depellendum. non vel simpliciter tale sed vel arduum et difficile adipisci vel evadere. quale nullum in deo reperitur. ideo nec irascibile habent ullam.

Cōsideratio quinta

Æ Passionum numerus et sufficientia sumitur tam a subiecto quam ab obiecto. **U**is itaque concupiscibilis vel respicit bonum quodammodo absolute. et sic causatur amor vel libido / quod vel quod est coaptatio vel inclinatio quodammodo ad bonum quodammodo. Vel respicit illud

vel absens. et sic causatur desiderium et concupiscentia seu cupido vel cupiditas quasi satagere illud adipisci. **U**el respicit bonum quodammodo vel iam adeptum. et sic causatur delectatio vel leticia vel voluptas. Dicendum quod est proportio nabiliter de tribus aliis passionibus respectu mali seu incommodi. Quale si apprehenditur absolute. sic causatur odium quod est disconvenientia quodammodo et disproportionem passio ad ipsum malum. **U**el apprehenditur malum vel absens / licet vel imminens. et sic oritur fuga vel abominatio et horror. **A**ut apprehenditur ipsum malum vel iam presens. et sic oritur tristitia / dolor et angustia cum sibi ipsis. **E**t ita sex reperimus passiones in concupiscibili. tres respectu boni. amor et desiderium et delectationem. et tres respectu mali. odium scilicet fugam et dolorem. **R**ursus ipsa vis irascibilis cum non respiciat bonum vel malum nisi sub ratione difficultatis et ardui ad adipiscendum vel fugiendum / quale nullum est bonum vel malum vel presens. propterea manet solus intentio vel fuga. nam quicquid est presens vel adeptum vel tale est cadit in concupiscibilis rationem. **T**endit ergo vis irascibilis in solum bonum vel malum absens. tanquam difficile ad obtinendum vel fugiendum seu depellendum. **E**t si quodammodo fiat respectu boni futuri cum fiducia adipiscendi / sic dicitur spes. **S**i cum diffidentia / sic dicitur despectio. **S**i vero fiat respectu mali futuri. et hoc cum fiducia repellendi et oppugnandi. sic habetur audacia. **S**i cum diffidentia. sic metus aut timor exoritur. **E**t utrobique fiducia vel diffidentia potest inveniri. nunc cum certitudine / nunc sine certitudine. quoniam iste passiones certitudinem magis importare videantur. **S**ic ergo quatuor habentur passiones in irascibili. duas respectu boni difficultatis futuri. spes et despectio. et duas respectu mali futuri difficultatis. audacia et metus seu timor. **S**uper additur quinta passio respectu mali preteriti quam dicitur ira. dum vis irascibilis assurgit ad vindictam illate iniurie. quam iniuria apprehendit vel lesionem proprie excellentie / et inductiva minoracionis seu vilipensionis. ideo quoniam vicissitudo quodammodo lesionis quasi agens se patitur vel dignum est. et sic fiat quedam equalitas. et hoc apprehendit vel difficile vel arduum. **S**ed cur hec passio non habet rationem? **R**espondeo quod virtus irascibilis sic offendet quod nullo modo sataget vel audeat assurgere in vindictam iniurie iam illate. hoc non fit nisi duplici causa. **U**na quod malum apprehendit vel presens et inevitabile. et ita cadit sub ratione tristitia et dolorosi. nec erit concupiscibilis rationem

Aut hoc fit qz vis irascibil' n̄ fatagit i vin
dictā. z ita cadit a ratōe ire/ quia reputat qz
iniuriās satis cōtra passus est aut s̄ patiet
absqz vlla difficultate quicunqz placuerit.
z ita q̄etat seu q̄escit z quodāmodo dlecta
tur tāqz in adepta victoria. z h̄ itez spectat
ad cōcupiscibil' rōez. ¶ Hic seq̄r arbor.

Consideratio sexta

y p Passionū aīaliū p̄ma et velut vnica
radix est amor seu libido. ¶ Amor
q̄ppe aīalis est inclinatio vl' mot⁹
surgens in aīali ex apphēsiōe boni vl' tā
qz boni sibi. vtpote qz valet ad suū eēvl' be
ne esse p̄suādū. Cū igit' bonū prius sit qz
malū (nam malū nō dicit' nisi p̄uatio bo
ni) et habitus nō est dubiū p̄or est p̄uatiōe
(vñ nec aliqd odio habet nisi qz alicui qd
diligē apphēdit esse s̄iū) sup̄est vt oēs
passiōes respectu boni p̄cedāt eas que di
recte et de p̄mo malū respiciūt tā in p̄cu
piscibili qz i irascibili. Int' eas s̄o q̄ circa
bonū s̄tant. vt sunt desideriu. delectatio.
spes. desperatio. amor q̄ absolute bonū re
spicit p̄cedere habz passiōes habētes pro
objectis bonū vt absens. vl' vt iā adeptū.
vel vt futurū et arduū. aut sub aliq̄ tali s̄
cta ratōe. ¶ Habem⁹ cōsequēter qz vis p̄cu
piscibil' prior est ad irascibile. q̄nis passiō
nes irascibil' freq̄nt ad p̄cupiscibile termi
nent. vt spes aut audacia ad delectatiōem
si vincāt. desperatio et metus ad tristitia. si
vincant cadūt. ¶ Inueniē⁹ p̄terea qz oēs
passiōes reducūt ad q̄ttuor p̄ncipales. du
as in p̄cupiscibili/ q̄ sunt delectatio et do
lor. et duas in irascibili q̄ spes z met⁹ ap
pellant. Sed z sub generaliori p̄sideratiōe
omnes reducūt ad duas s̄m duplicē rati
onē. scz boni et mali. z ille sunt delectatio et
dolor Tandē fit omniū ad vnā velut radi
calē originē reductio. scz ad amorē. licz p̄sū
mator et p̄ncipalior passio sit delectatio.
cōsequens hūc amorē vt q̄escit i re iā ade
pta. ¶ Ampli⁹ s̄o licz amor seu libido sit
prima passionū/ sortit' t̄m ipa p̄cupiscibilis
nomē a p̄cupiscētia vl' cupidie. Et iāz s̄m
fictōem poeticā d̄r qz cupido de amoris ē
z fili⁹ veneris. z h̄ qz bonū absens vl' desi
deratū magis facit se sentiri ceteris paribz
rōe defectus z indigētie tanqz opposita in
pta se posita magis sentiat. Silem assigre
possum⁹ cām. cur irascibil' ab ira poti⁹ qz
a spe vl' audacia noiet. Ira q̄ppe respicit

minoratōez seu vilipēsiōē/ q̄ int' mala ma
xime fugit. sicut ex aduerso excellentia ma
gis appetit. z ita appetit v̄vite p̄pe aliq̄n
p̄ferat. quēadmodū introducit poeta. Tu
ualis r̄ndit ad n̄sum. Et hic est animus
mortis p̄tempor z illū. Qui vita bene cre
dat emi quē q̄ris honorē

Consideratio. vii.

p Passiōes oēs in aīalibz brutis cen
sende sunt bone z pulcre. Exēpli
grā. audacia z aīositas in leone et
gallo. ira in tigride z apro. voluptas i por
co hircō z passere. timiditas i lepore z oue.
fraudulētia i vulpe. adulatio in cane. sup
bia in eq̄. tristitia melācolica i catto. auari
cia i cornice. ¶ Itaqz passiōes iste neqz ma
le sūt vel deformes in genere moris. cum
desit ipis aīalibz libras arbitriū/ in q̄ fūdat
ratio laudis vl' vitupij. Neqz turpes dici
p̄nt aut male i genere entis. qm̄ ens et bonū
z pulcrz cōuertit. p̄p̄tea tantūde hz q̄libz
res sit substātia sit accidēs de bono z pul
cro quātū de ente. nec h̄re p̄t malū s̄iūm.
Ampli⁹ s̄o q̄libet res natural' dirigit i su
is motibz ab intelligētia nō errāret dictū
est iā ex snia phoz. cui p̄formās se Aug⁹
dixit. qz de sic res qz p̄didit amūstrat vt
eas p̄pos mot⁹ agere sinat. Ubi aut' deest
error et adest rei id qd sibi est p̄p̄riū. desit z
turpitudō necesse ē. ¶ Passiōes in bru
tis aliq̄n turpitudis arguim⁹ vel horrem⁹
z odim⁹ z expugnam⁹. R̄ndem⁹ h̄ ideo fie
ri. qz nobis et desiderijs n̄ris aduersantur
infernūqz lesionē aut aliq̄ tali rōe. Dōstra
p̄inde q̄ vidēt esse p̄ctā z turpitudies i na
tura quō ad causam p̄mā z finē vltimū re
lata pulcra sint. videre facile est

Consideratio. viii.

p Passiōes aīales in oibz viatoribus
sunt vt plimū vitupabiles z ma
le turpes Inueniē⁹ hoc esse vez
nō solū ex determinatiōe fidei/ s̄z ex naturali
deductōe si p̄spexerim⁹ p̄ditōez et finē s̄m
quē hō p̄dit⁹ est. Nō nāqz cū sit natura rō
nalis ipse fact⁹ est vt discerneret int' bonū
z malū. et vt magis bonū. magis diligeret.
Cōstat s̄o deū esse summū bonū. D̄dia
tus ē igit' hō ad cognoscēdū z diligēdū de
um. in q̄ stat sua iusticia. sua bonitas z glo
ria. Op̄tet qz vt hoc asseq̄t aliq̄n hō. alio
q̄n frustra et insipicēter. ad hūc finē fuisset

ordinat⁹ sup⁹ brutale naturā. Ex hac radice
 iritatis phice sequit⁹ q⁹ hō d³ sumū bonū sū
 me diligere / r magis q⁹ pua bona aut q⁹ ma
 la. D³ ad opatōes pris sue pncipal⁹ q⁹ ē ratio
 mag⁹ incliari q⁹ ad illas corpis. D³ quanto
 erit iustior iusticia morali / v⁹ nullo mō v⁹ mī
 nus affligi. D³ fm portione supiores r diui
 nioze ac liberā / dirigere inferiores. r ei libere
 r sine traditōe dñari. D³ hīe corp⁹ suū tā
 q⁹ iustim pforme rōni. imortali. s. nec ipedi
 ens s³ adiuuās rōez. ac minus idigēs q⁹ cor
 pora inferior⁹ naturaz. ¶ S³ oīm istorū ac
 silū viden⁹ i hoib⁹ p⁹pter passioēs cor
 poris q⁹ trahūt aīaz ad dilectioēs sordidas r
 malas. trahūt i errores r supstitiosas insani
 as. trahunt magis ad opatōes corpis q⁹ ad
 opatōes s⁹tuos. trahūt ad obligatōez. ig
 noratā r inq⁹etudinē. trahūt ad afflictioēs.
 ad rebellioēs. ad penā r mortē pl⁹ q⁹ i brut⁹.
 r i iustis sepe pl⁹ q⁹ i iniustis. ¶ Quid supest
 nisi pcludere tales passioēs eē r⁹ rectū r debi
 tū ordinē nature pmit⁹ institute. Dic autē or
 do nō alit⁹ pueri potuit r p⁹ q⁹ ex culpa libe
 re ppetrata p ing⁹itudinē tra deuz. sic vidit⁹
 q⁹ deplorās dicebat. Nō cuz i honore eēt rē.
 S³ beu iā nō silis / s³ detior r turpior. Sūt
 igit⁹ passioēs hūoi vitupabiles. q⁹ tollunt
 obediētā. Sūt r male turpes tāq⁹ puātes i
 hoie ex vice sua radice modū. spēs r ordinē. p
 ueniūt q⁹ ppe iudiciū rōis qd⁹ opteret sub seq.
 turbāt. ligāt atq⁹ tyrānizāt dñū rōis. ita vt
 nimis sentiat hō illā snām. Corp⁹ qd⁹ corū
 pit aggrauat aīaz. Et illō. Jugū graue sup
 filios adā. Deniq⁹ multi p hoz expiētā r rō
 ne p⁹uicti / p⁹fessi sunt hāc corruptōez. s³ ad ve
 rā cām nequaq⁹ puenerint. ¶ Tādē ex his ra
 dicib⁹ q⁹ multiplici⁹ extēdi potuerant / necessi
 tas orit⁹ recreatōis hūane p mediatoze r⁹m
 deū r hoīem. alioqn finis hūane creatōis i
 nihilū corrūisset p tota specie. q⁹ nō ad glāz
 sue viuificatōis r fructōis / s³ ad penā eterne
 dānationis tota deuenisset. qd⁹ sapie diuine
 sueq⁹ potētie r bonitati / neq⁹ decēs neq⁹ rō
 nabile ē ascribere. de⁹ q⁹ ppe r natura nihil fa
 ciūt frustra. Hinc ortū habuit illa exclama
 tio pphetica. Nunq⁹ d⁹ em vane pstitūisti fili
 os hoīm: dās intelligi q⁹ nequaq⁹. Notetur
 tū p his que dicitur sequēs p⁹sideratio.

Consideratio. ix.

Passiones aīales p⁹statu nature insti
 tute fuissent pulcerrime. ¶ Hui⁹ rā
 tio ē. q⁹ nulla puenisset iudiciū rati

onis / sed ad obsequiū r nutū ei⁹ vel surrexisset
 vel quiescisset Sic in xpo neq⁹ dolorē ne
 q⁹ p⁹cupiscentiā. neq⁹ desideriū. neq⁹ spem /
 aut metū inuenire erat / aut aliā passionis cu
 iuscūq⁹ similitudinē / nisi subsequēter ad impe
 riū r dicramē rōnis. ¶ Porro q⁹libet hō quā
 to ampli⁹ p⁹fecerit i s⁹tuib⁹ moralibus atq⁹
 gratuitis / tanto reformabit⁹ ordo iste i eo. vt
 passiones nō pueniāt aut obzūāt iudiciū rō
 nis / sed poti⁹ ad ei⁹ iussionē moderent⁹. Hic
 ortū ē diuinū illud Arist⁹. verbū. q⁹ i s⁹tuoso
 omnia consonant rationi. Si tamen est in
 hoibus inuenire talē / prius q⁹ corpus mor
 tale hoc et corruptibile induerit incorrupti
 bilitatem r immortalitatem. r absorpta fuer
 rit mors i victoria. ¶ Sic fortassis eleuare
 naturā humanā voluerūt ipsi stoici dū dice
 runt / q⁹ s⁹tuosi sunt ipassibilitates. nō vtiq⁹
 q⁹ s⁹tuosi nihil sentiret aut paterent / alioqn
 lapidibus eēt pares Sed q⁹ passionē quā
 libet puenit s⁹tuosus. nec surrepit aliqua ve
 lut effrenis atq⁹ tyrānizās rationē. Sed sta
 tus talis vtinā eque facili⁹ acq⁹reret q⁹ pul
 cre r cito describit⁹. ¶ Epicurei autē q⁹ naturā
 hūanā i bestiale deroz quebāt. nec aliqd⁹ por
 ro meli⁹ aut diuini⁹ ponebāt i hoie. dixerūt
 psequēter passiones oēs esse pulcras et opti
 mas. Ita em de bestijs iā dixim⁹. ¶ Ceterū
 Arist⁹. quasi mediū iter p⁹gēs / negauit passio
 nes oēs bonas eē. q⁹ multe pueniūt r impe
 diūt rationē. Negauit nihilomin⁹ oēs indi
 cādas eē malas r turpes. eas videlicet q⁹ rati
 one regerent. ¶ Puto q⁹ ex istis facile ē elice
 re regulā generalē de morali bonitate v⁹ ma
 licia passionū. Dū em passioēs regi debent
 rōne nec regunt / ille tūc iudicāde sūt aut cri
 minaliter aut venialit⁹ male. nā sensualitas i
 hoie p⁹icipat de volūtario i hoc q⁹ ordinata
 est audire rationē. quā dū renuit audire / pec
 cat r turpis ē. bruta s⁹ nulla hoc mō habēt
 cū ratione colligatiā. nec ordinata ē eoz bru
 tal⁹ obzpare rōni p⁹uictē quā nō habēt. ¶ S³
 orit⁹ difficultas de pueris r fatuis nō haben
 tib⁹ vsū rationis pmit⁹ a natura institute. in
 tantū sunt sui mortis illi passionales turpes
 nō habētes modū. specie vel ordinē / quales
 hūane nature postulasset integritas / ita vt ve
 rū sit iuxta hāc p⁹siderationē / q⁹ nemo viuēs
 est sine pctō sup⁹ terrā / et iāz infans vni⁹ diei.
 ¶ Solus xps post pctm⁹ pmi hois sicut ha
 buit innocētā originalē / sic i solo regno aīe
 sue seruata ē iugiter ab instāti sue pceptōis /
 talis obediētā sensualitatis ad rationē / qua

lem p̄maria nature institutio i hoīe plātauerat. Et talē neq; i h̄gine Maria neq; i Jo hānc baptista dū infantes eēnt iuenerat. Quāuis hec destitutio nature nequaq; imputaret tūc rōni ad culpā actualē vel mortalez vel veniale apud eos / sicut nec apud nos dū infantes sum⁹ . ⁊ dū nō h̄z rō libez vsu suū / absq; oī p̄cedere culpa actualē nra Secus vbi culpa nra i cā ē . q̄ Nihilomin⁹ essent hic attēdēda multa circa p̄ditōz stat⁹ innocētie / ⁊ circa libez dñiūm qd̄ habuisset ratio p̄ omī tpe sup̄ sensualitatē tā i puericia q̄ in senio . tā motib; potentiaz naturalū cuiusmodi sunt nutritiua ⁊ vegetatiua ⁊ generatiua / q̄ sensituiua sicut sunt imaginatiua ⁊ fantastica . ⁊ exteriores q̄q; potētie de quib; nō ē hic dicendū p̄ singula / sicut nec q̄le dñiūz in istis p̄phenores fuerint habituri

Consideratio . x .

Affionū aīaliū generalis origo duplex inuenit̄ . Prouenit em̄ frequenter a sensib; extiorib; agētib; i ipsos sensus . vt i vsu . auditū . gustū . tactū ⁊ olfactū . Et hic mod⁹ i hoīe ē velut ab inferiori . Proueniūt nihilomin⁹ velut a superiori dū spūs rōnalis actual⁹ hac vel illa cognitioe / ex p̄sequēti volitōe vel nolitōe / impat̄ mēbz inferiorib; mouēs ea Quēadmodū rps horribile mortis apphēsiōe imisit a rōne i sensualitatē Tal̄ ei colligatio iūgit portōz sensualē ad portōez rōnalē / q̄ vicissim act⁹ vni⁹ redūdāt i alterā . Quāuis i non vtuosis tract⁹ sensualitatis sit fortior . ⁊ ita fortior q̄ nō ē in prāte rōis nō tāgi irruētib; p̄mis passionū motib; . licet sub ea sit appetit⁹ ille . ⁊ dñet ei⁹ taliter / q̄ neq; ab inuita rōe p̄sensū error quere . Sec⁹ i p̄fecte vtuosis . sec⁹ i bris . sec⁹ in r̄po . sec⁹ p̄terea i statu p̄mario . de q̄ probabile ē sentire / q̄ nunq; nisi desup̄ impante ratione / potuisset qd̄cūq; sensibile for̄insecus agere i sensus . alioq; n̄ vix h̄i pōt̄ erit⁹ / q̄n̄ necesse sit p̄cedere deceptōes . et errores potuisset p̄tingere . p̄ illo statu . ⁊ passiones de necessitate p̄uenire rationē . Expediūt autē se leuēt q̄ sentiūt vt dixim⁹ . Sane mō nūc apd̄ naturā destitutā p̄trario q̄n̄ necesse ē vt oīs nra cognitio incipiat a sensu deorsum / tūc autēz desursum semp̄ descendisset .

Consideratio . xi .

Bffiones suas suo mō dicēd⁹ ē h̄z spūs n̄ rational̄ . Silt̄ ⁊ rō seu vo-

luntas . P̄supponēda sunt hic oīa q̄ d̄ distinctōe spūs ⁊ rōnis ⁊ sensualitatis tradiderūt doctores sacri . nō discrepātes i h̄a p̄his eleuatis . de q̄bus alio loco tractauim⁹ / duz sciētiaz de theologia mystica vtraq; declarare tā speculatiue q̄ p̄ctice conati sum⁹ . Et quātū parit̄ p̄ns breuitas / dicim⁹ iuxta iam notata . q̄ sicut ad cognitio nē sensualē nat⁹ ē seq̄ qd̄a mor⁹ ad p̄secutionē vel fugā dū app̄ hēdit̄ aliqd̄ vel tāq; p̄ueniēs vel vt discōueniēs . Sic suo mō nata ē seq̄ qd̄a affectio . lōge t̄n purior ad cognitio nē spūs i lumie pure intelligentie a fantasmatib; denudate / dū se ad lumē eternū desup̄ p̄uertit̄ q̄li ad speculū qd̄a eternitatis / ⁊ ad montes eternos a q̄bus mirabilr̄ illuminat̄ de⁹ Volūtas silt̄ dū insequit̄ cognitio nē rōnis q̄si mediā inter lumē spūs ⁊ cognitio nē sensus / h̄z in se motus passioales suo mō . q̄ t̄n nō alterāt p̄ se ⁊ imediate corp⁹ . q̄ nec sūt organo corporeo mediate . quēadmodū passiones sensuales oriunt̄ . quaz effect⁹ varij sunt i corpore . vt ad leticiā sequit̄ dilatatio cordis . ad tristitiam p̄stricatio . ad irā sup̄calefactio . ad timorē frīgēfactio . ⁊ ita de reliq; . Tū cor in gaudio paulatim dilatāt̄ / et maxie ad anteriora . p̄pter qd̄ moueri dicit̄ a medicis vsus pecc⁹ . In tristitia h̄o paulatim ecōtra . s̄ . ad interiora . et maxie vsus deorsū . In irā h̄o subito versus pecc⁹ . In timore mouet̄ ad oppositū subito . In verecundia subito ad vtrūq; . In angustia h̄o paulatim . Et ita nō ponūt medicī nisi sex passiones iuxta sex modos alterādī cor ipm̄ q̄ An̄ aduerat̄ aut̄ studiosus diligenter hāc de passionib; distinctio nē . q̄m multa videt̄ inter sapiētes varietas de mō ponēdi vel negādī passiones / nisi p̄cordaret eos ista p̄sideratio siue distinctio . Posuerūt stoici passiones nō cadere i sapiētiā . put̄ Prosper im̄ probat̄ ex sacris l̄ris . Arist̄ . silt̄ eis p̄rōnes ab expiētia sūptas d̄ dicit̄ . q̄ S; intelligam⁹ qd̄ i re sentiūt . ⁊ eos statiz p̄uenire videbim⁹ . Concedūt stoici gaudiū sapiēti . leticiā colūt tāq; vanū aliqd̄ ⁊ ludicr̄ nec seuep̄ . Concedūt ⁊ sapiēti amorē virtutū ⁊ odiū viciōz ⁊ spem bonā . ⁊ fugā vl̄ horrozē inhonestat̄ . alioq; nullū i sapiēte pl̄ q̄z i lapide virtutis locū linquūt . Negāt t̄n in sapiēte timorē misericōrdiaz . dilectionē . irā / tāq; egritudies ⁊ morbos animi pestiferos . sicut noiāt Cicero i d̄tuscūlanis . q̄ Sic sentire visus ē Boet̄ . dum has q̄tuor passiones adhiēdas in d̄finitione veritatis matrice iubet . Tu q̄z si vis lumē

claro/cernere vez/tramite recto/carpe callē.
 Gaudia pelle/pelle timores/nec dolor assit.
 spemq; fugato/nubila mens/victaq; frenis
 hec vbi regnat. Quis tñ existauerit boeciū
 vel altez sapiētē negauisse/qn̄ plures z varij
 sint aiaz n̄raz ad virtutes z ad vicia spūales
 affecti. ¶ Ecce q; dñtia negatōnis z cessio
 nis passionū int̄ phos magis ex noib; q; ex re
 pēdere videt̄/cū vera sit cōsideratio n̄ra q; pas
 siones suas suo mō dicēd̄ ē h̄re spūs rōnal.
 Silt̄ ratio seu volūtas pportionaliter ad
 appetitū sensitiuū. differenter tamē.

Consideratio. xii.

¶ Affiones spūales magis attēdēde
 sunt aīe ad deuotionē vocate/q; sen
 suales/vt illas adipisci/z fm̄ eas af
 fici mereat. Si em̄ deuotio ē (sicut est) eleua
 tio mentis in deū/p piū z humilē affectū. vti
 q; iā affecti ille nō ē intelligēd̄ ēē solū sensua
 lis/ q; frequēter nō ē i nostra p̄tate. nec respicit
 iustū vt iustū. nec ē solū volūtat̄is insequē
 tis cognitiō; portiois inferioris ipi rōis.
 aspiciētis fantasmata licz absq; fantasmate.
 qm̄ hoc nondū ē pfectoz q; p cōsuetudinē exer
 citatos habēt sensus spūales insitos i api
 ce portōis superioris ipsi rōnis. q; portio legi
 bus eternis innit̄ i lumine pure intelligētie
 impniet̄ loco et tpi. ¶ Et qm̄ noīm grādis
 est sepe penuria/ quoz nihilomin⁹ institutio
 libera ē. Trāseramus deinceps noīa passio
 nū aīaliū/ de quibus ph̄ tractauerūt/ ad af
 fectōes h̄moi spūales quales habet aīa/ duz
 ptemplās deū amat ipm̄ vt totū amabilez.
 Cōcupiscit ipm̄ vt totū desiderabilē. Frui
 tur et quietat̄ z delectat̄ i eo vt in toto bono
 vt cunq; iā adepto. Odit v̄o quicqd̄ ab hoc
 toto amabili. toto desiderabili. toto delecta
 bili separe pōt. Hinc illud sibi vehementissi
 mū odiū ad pctā. horroz z abominatio et fru
 ga z derectatio/ si videant̄ instare. dolor autē
 acerbissimus z inquietudo molestina si for
 san affuerint. Hinc p̄terea spes ingēs dum
 cōsiderat magnificētissimā z munificentissi
 mā dei liberalitatē repromittētē eterna. Au
 dacia rursus magnanimis in aggrediēdo
 grādia ppter deū. Zelus quoq; diuini cult⁹
 z honoris. Desperatio aut̄ in virib; pprijs/
 vel de virib; pprijs. vt ex cōsideratōe tantoz
 discriminū et diuinoz iudicioz inscrutabili
 um mens ingēs. ¶ Ecce habem⁹ i spū passi
 ones. ti. pncipales. Amozē. cōcupiscētā. der
 lectationē. odiū. fugā. tristitiā. spes. Despari

onē. audaciā. metū. irā vel zelum. ¶ Et vt ad
 vnū dicam⁹ / z dñiaz ppriā assignem⁹ / passi
 ones aīales vt tales sunt. versant̄ circa rōem
 pmodi vel incōmodi. spūales v̄o ad rōez so
 lius iusti vel iniusti respiciunt.

Consideratio. xiii.

¶ Affiones spūales habētes originez
 ex cōsideratione pura z lucida iudi
 cioz diuinoz quo ad bonos z repro
 bos/ habēde sunt iugiter apud deuotos tā
 q; centz aliqd̄ vel cardo vel axis vel syd⁹ im
 mobile/ inter volubiles alias qualescunq; z
 vndecūq; surrexerit passioes. ¶ Puto q; pas
 siones h̄moi spūales habuerat q; dixit. Dñe
 aī te om̄e desiderū meū. Et rursus. Oculi
 mei semp ad dñm. ¶ Pro cui⁹ intellectu pla
 ceat vti manu ductiōe grossa figurati. Cōsti
 tuamus nauē i medio mari. ordinem⁹ eam z
 armem⁹ taz homibus q; instrumētis om̄ib;
 requisitis. sit i medio nauis mal⁹ erect⁹ por
 tans velū expāsum ad ventozū susceptiōnē.
 sit i summitate mali rector nauis ita colloca
 tus/ q; pōt quaquauerū. sursū z deorsū. dex
 trozsum z sinistrozū. aī z retro prospicere si
 bi d̄ om̄ib;/ ita vt neq; fluctuose elatōes ma
 ris/ neq; caligies nebulose/ neq; vndaz asp
 siones/ neq; extēsiōes/ neq; distēsiōes ve
 li pro varietate vētoz. neq; cōursus z occur
 sus nauraz seu remigantiū seu nauē regenti
 um/ valeat obstare quomin⁹ inspiciat oīa q;
 vidēda decreuerit. Talis rector/ z si feratur
 nūc hac nūc illac p hāc nauē. si circūsonātes
 etiā vndiq; varias mutatōes p̄dictas p̄peti
 p̄pellit. nihilomin⁹ libez habet assidue pro
 spectū ad immobile celi plagā quā poliū no
 minam⁹. Detozquet insup oculos/ si z dum
 placuerit p oēm circūquaq; i infimis regio
 nē. ¶ Existima talē debere esse spm̄ i nauicu
 la corpis/ qualis tibi descript⁹ est rector na
 uis. Ascendat ipse optet arcē seu speculā sin
 deris. quā appellauit mystice p̄pheta mon
 tē dñi. Paulus terciū celū. Iohes esse i spū
 Prospiciat ex illa specula tanq; ex summita
 te mali stabilē celi apē q; deus ē. q; s. manens
 stabilis dat cuncta moueri. Videbis q; spūs
 iste poterit annotare ventos passionū varia
 rū tanq; ex duodecim p̄tib; et plagis ducenti
 tiuz origine. a deo. a bono angelo. a malo. a
 celo. ab innata cōplexione. ab actōe qualita
 tū p̄maz. ab actōe qualitatū sc̄daz. ab ima
 ginatiua virtute. a spū. a rōne. ab habitib; ac
 quisitis vel innatis. tandē a varia cōbinatio

De monte

ne seu pfiguratione causaz pdictarū. Sup quibus omnibus considerandū aliqd existi-
mamus p singula.

Consideratio. xiiii.

Essiones spūales originariā a deo tā
mediate q̄s immediate fatēdū ē. Si
oīs sapiētia a dño deo ē. et sapiētia
dicit a sapore fm nomē suū. Si p̄terea gra-
tiā. dona et vtutes infundī supnaturaliter a
deo nemo fidelē ambigit. Si rursū vtus sa-
cramētoz attingit saltē ministerialiter ī spm̄
Si deniq̄ multi sūt tracti deī amorosi qua-
les orabat anīa sc̄rā i Latic. Trabe me inqt
post te/curren? i odorē vngentoz tuoz. Et
hec oīa atq̄ filia cū sint passionēs ipsi? spūs
vl causant eas/qd supest nisi vt fateamur de
um agere passionēs ī spm̄ vsq̄ adeo vt iu-
bilet et exultet spūs ī deo saluari suo. **A**m-
plius s̄o si naturā q̄ncq̄ sensuū spūaliū pro-
spicimus/q̄ suā habent similitudinē ad sensus
corpales/inueniem? q̄ de? ē ipsi auditui spū
ali armonia sonorissima. et ipsi visui lux splē-
didissima. et ipsi gustui sapor dulcissimus. et
ipsi olfactui odor suauissim? et ipsi tactui am-
plexus iocundissimus. **P**orro semel locut?
ē deus p scripturā suā sac̄rā. q̄ q̄suis et idipm̄
nō reperat semp p singulos. vt dicit Job. re-
perit tñ ap̄iēdo sensus/vt intelligant hmōi
sc̄pture. reperit q̄s induendo mentē vtute et
alto. reperit inclinādo. inspirando. alliciēdo
illuminādo. stabilicēdo/vt nō solū intelligat
sed impleat et amet. **P**uto sic affici postula-
bat q̄ dixit. Lōcupiuit anīa mea desiderare
iustificatōes tuas ī oī tpe. Cur? rōez vnā red-
dēs. qz testionia tua inqt meditatio mea ē/et
psillū meū iustificatōes tue. Bonū certe se-
curūq̄ psillū iustificatōes dñi/q̄s scriptura
sac̄ra tradit. qd psillū q̄ deserit volens inniti
pprie vel aliene prudētie humane. volēs p̄te-
rea seq̄ desideria cordis sui/et ire ī adinuetio-
nibus suis/vt tandē fallat et fallat inter tot
varietates affectuū videlicet orientiū/neces-
se est. prout infra docebit.

Consideratio. xv.

Fassiones spūales ab angelo deī bo-
no frequēter immitti credēdū ē. No-
lo quis q̄s expectet vt nūc ptractem?
studiosē modos q̄bus angelicus spūs copu-
lari p̄t ad humanū. illustrādo ipm̄. afficien-
do. monēdo/et docēdo. pscrutabor quippe.
acquisitio fit a doctorib; scribentibus sup se

cundū sniaz. **F**atemur itaq̄ q̄ angel? nō
illabit ī spm̄ nostrū. qm̄ hoc ipm̄ solius deī
ppriū est. q̄ ira spm̄ nostrz solus p̄t dñanter
possidere/fortiter atq̄ suauiter/vt sue motōi
atq̄ viuificatōi spūs noster obediat vltro.
et sic vltro tamē/vt nō habeat fas obneci. Et
hūc ingressum deī dñatiū noīam? illapsuz
Sūt nihilomin? alij modi q̄bus angelus
bonus agit ī spm̄ nostrz. Unus est p appli-
cationē immediatā sue substātie et vtutis ad
spm̄. nō quidē naturali ordine p̄ statu p̄ntis
miserie/s; dispēsatiōe supnaturali. Facta au-
tē applicatiōe tali/cū angelus sit substātia lu-
minosissima virtuosissima ac benignissima.
q̄s negauerit qn̄ alliciat et qdāmodo trahat
spūs n̄r ab hmōi luminosa et benigna et sua-
ue olēti vtute/tanq̄s si ferz trahat a magnete
vel appetitus ab obiecto placidissimo et con-
uenientissimo moueat. p̄sertim si fuerit spūs
noster purus. castus. integer et san?/sine dis-
crasia febrilis corruptōis viciose/sine inter-
positōe sordidoz cogitatuū cū d̄siderijs tur-
pib; et fedis. Porro sic imaginati sūt phan-
tes/q̄ actōes celi corporei/p orbē stellaz at-
q̄ planetaz et p oīa zodiaci signa formāt cor-
pus humanū. influūtq̄ et impm̄t ī ipm̄ cō-
catbenatione quadā indissolubili. Propor-
tionabili similitudine possum? dicere/q̄ et di-
spēsatiōe deī gratuita/quelibet celestis hierar-
chia a summo vsq̄ deo: sū/p omnē iuncturā
spūalē influere habet ī humanū spm̄. q̄libet
angelus suo mō/mediate vel immediate. Sic
seraphin inflāmar. cherubin illustrat. thro-
ni stabilicūt Et hoc fm tres vires aīe. affecti-
uā. s. intellectiūā et exercitiūā. et fm tres eius
portiones. supiozē. inferiozē et infimā sensu-
alē. vñ et appropriati? prima hierarchia mo-
uere d̄: portione supiozē aīe/q̄ respicit p̄ma
p̄ncipia. sc̄da portione inferiozē que respicit
p̄clusiōes generales. et tertia portione sensu-
alē que ad singularia magis dilabit. **Q**uis
quis p̄terea studiosē recogitauerit ea querā-
gere supicialiter inrēdimus de causis natu-
ralib; passionū aīaliū/p q̄s disponit vel indi-
sponit spūs ad passionēs spūales. anīa ducit
tat quātū dñiuz habeat bon? angel? ad idu-
cendū saltē dispositiue hos vel illos affect?
disponēdo vel immutando sensus corpales
tā interiores q̄s extēiores q̄ sūt organi: po-
tentie. et hoc modis varijs et pene infinitis. in
xta varietatē applicatiōnū multipliciū hui?
vel illius cause corpalis. Verū de his nō est
hic dicendū p singula.

aliqui fieri p liberā conuersionē spūs fm duplice faciē suā. nūc ad supiora / nūc ad inferi ora. Arist. nō nullū posuit nisi ab infimis fieri cognitionē vel affectionē originari et immediate. quē insecuti sunt cōes doctores catholici dū loquunt de statu nature desitute nec eleuate p raptus aut illustratōes miraculosas. sicut dicit Petr^o / q nō hūana volūta te allata ē aliqñ pphētia. Rapt^o aut vel extasis apud deuotos tunc ideo dicit fieri / dū illustrat spūs immediate desursus. qz pter naturale cursum vite pntis hoc euenit.

Consideratio. xiiii.

3 Affiones spūales iuuant plurimuz vel impediunt ab innata pplexione corpali. Aurozauit Plato q anie insequunt corpa. nō qdē naturali necessitate si ad spm libez fiat aspectus / sed quadā inclinatione / put corpus ipm sūministrat anime tanqz instrumētū. Cōstat em q ad instrumētōz varietatē surgit in opatōnibz facilitas maior vlt difficultas. Videm^o itaqz circa mechanicas artes / qz faber aliter opat cū instrumētō quadrato. aliter cū acuto. aliter cū herbeti. Sic r scriptoz vel pictoz. Sic erit suomō de varia pplexione mēbroz / r d his que mēbris ipsis subseruiūt. vt sunt spūs corporei / tā radicales qz fluētes. vt ē pterea sāguis q est cōmunis materia tā mēbroz qz hūoi. spiritūū. Circa qd opert attendere (iuxta traditionē medicoz) q sāguis subtilis r clar^o in substātia / r patus nō in qualitatibz / disponit ad gaudiū maius vel min^o fm quāitates talis sanguinis qui generat spūs splēdidos atqz rpatos. Sāguis aut clar^o r subtilis et calid^o a dñio (qualis est sāguis corporū i qbus color rubens dominat) disponit ad velocissimā irā / cū sit velocis in flāmationis et motus. sed irā hec modicū est durabilis. cuz omne subtile r tenue celeriter resoluat. Si nō sāguis fuerit subtilis r clarus sed frigidus / qualis est in corpibus in quibz aquositas naturalis flegmatis dñat / inclināt ad timorē r pusillanimitatē. q a quibusdā vocat cordis debilitas. Et hoc ē. qz spūs a tali sanguine generatus ē modicus. frigiditate impediēte suā generatiōz. Est etiā grauis r parum inflāmabilis ppter frigiditatē r humiditatē. ideo supest vt sit inept^o calefacere cor r ab exteriori moueri. pterea neqz ad iram neqz ad gaudiū neqz ad audaciā pōt inclināre. Sāguis aut grossus r calid^o si fuerit

niger aut tenebrosus r icqualis grossiciei q turbidus appellat / qualis ē sāguis corporū in quibz color appropinquas fini adustionis dñat / disponit ad tristitiaz ppter tenebrositatē spiritūū / r ad irā ppter caliditates ipsoz. Disponit insup ad ptnaciā vel fixam irā ppter corū spissitudinē vel grossiciē. Delet em tarde nimis forma eis impissa / r a corpore tarde dissoluunt. Si nō sāguis fuerit grossus et calidus / nō tū turbid^o. qualis inuenit in corpibz habētibz cor rpatū r epar notabiliter calidū atqz siccū / sed lōge amplius siccuz r vtentibus diēta mediocri / vel in corpibus rēpatis quoz sāguis forti exercitio calefact^o r inspissatus nō dū cepit adurari denigrari / nō disponit ad tristitiā / sed ad cōstantē audaciā. quā quidā vocant fortitudinē cordis. disponit qz ad mediocrem irā. qz leticia frangit eā / cū ad eā sint magis pōni qz ad tristitiā. Sed si ex vehemētissimis causis irā fortis exercet / in talibz tarde sedat ppter grossiciē seu spissitudinē pdictoz. Sāguis aut grossus r frigidus / nō tamē turbidus / qlis ē in corpibz habētibz cor rpatum r epar siccuz r frigiduz rpatō. sed magis siccū qz frigiduz / vt vtentibus diēta generatua de se mediocris sanguinis / reddit boiem mediocrem / in omnibz accidētibus animi. vt nō magis sit pnus ad hoc qz ad illud. Sed in tantū differt ab his quoz sāguis est rpatus. qm ex dispositiōe sui sanguinis ē solid^o siue constās i inchoatis ppter grossiciē spiritūū suoz. Si nō sāguis sit grossus et frigidus r turbidus / sicut i habētibz epar equaliter frigidū et siccū rpatō / vel amplius frigidū. r vtentibus his que generant hūoi sanguinē / disponit ad celerē r pmanentē tristitiā. r ad lentā vel tardāz irā. Sed si exercet irā ex forti cā / nūmūz pseuerat. r inclināt ad odiū vel ad rancorē. Fortitudo tū ire istoz / minor ē qz in habētibz grossum r turbidū atqz calidū sanguinē. Sed maior qz i habētibus ipm subtilē. ppter qd naturaliter odiū inueterat in istis. Ecce q fm ista r silia / inuēt medici signa pplexionū. et attribuūt alias pditiones sanguineis. alias colericis. alias flegmaticis. alias melācolicis.

Consideratio. xix.

p Affiōes spūales solēt immutari mediante tamē r dispositiue p actionem qualitaruz primarū. Subsequit^o hęc p sideratio ad declaratiōē pcedēt. Nā

varia dispositio sanguinis atq; spirituum cau-
 sat principaliter a multiplici actione qualitatū pma-
 riu. ¶ Summam autē p manu ductiuā decla-
 ratōe pdictorū exemplū qd̄ i ebrijs q̄ridie cō-
 spicimus. Cōstat em̄ aliq̄s p̄ulsq; vino se re-
 plexerint / r̄paros esse r̄ sedatos i affectiōibz.
 q̄ post vinū abūdāter sumptū trahūt / hi ad
 irā vehementē. hi ad tristitiā melancolicā. hi
 ad leticiā effusā. hi ad spem. hi ad timorē. hi
 ad audaciā. hi ad odium et indignatiōem. hi
 ad benignitātē r̄ amicitīā. Cur autē fit hec tā
 ta varietas? n̄m̄ qz variat̄ accidental̄ di-
 positio sanguinis r̄ humorū atq; spirituum
 et actione vini r̄ qualitatū suarū. ¶ Quocirca
 facile ē ppendere / quantū oportet hec vel illa cō-
 plectio fita qd̄ am̄mō r̄ pmanēs / si i accidenta-
 li r̄ trāseunte dispositiōe corpis / dissilīs tāq;
 subita et potēs opatio subsequat̄ / adeo qd̄ de-
 vesi videris ebriū prius sobriū / fere dicere
 possis. hic vtiq; nō est ille. ¶ Deniq; quātū p
 sic i morali negotio cognoscere tales passio-
 nū origines / tā apud se q̄ apud alios v̄l cor-
 rigēdos vel docēdos / nō operosū ē aduerte-
 re. cū nō eadem videant̄ ebrijs r̄ sobrijs fm̄
 phm. aliterq; p̄inde sint ad deuotiōnē r̄ fru-
 tes inducēdi / sic vel sic affectati. Qd̄ vtiq; vi-
 dit sapiens mulier Abigail. q̄ Habal nō ni-
 si post vinū digestum p̄monuit. Hoc insup
 lucidissime tradidit optimus moral̄ artifex
 Gregorius in suo pastorali.

Consideratio. xx.

2 **2** Passiones oēs p imaginatiuā virtu-
 p tē solite sunt vel intēdi notabiliter
 vel minui. Et hic inferemus de reli-
 quis originibz ipsarū passionū. ¶ Itaq; quā-
 tam vim habeat p̄tus imaginatiua / tradūt
 phantes r̄ medici p experientie libz edocti.
 Dicūt em̄ ipsam habere virtutē regitiuā r̄ im-
 mutatiuā totius corpis. ¶ Qd̄ vt facilius in-
 norescat / supponamus p̄mo cū pho / q̄ spēs
 seu forma rei vel ei⁹ fantasima seu imago / ha-
 bet vim alterādi p̄portionabilr̄ vel agēdi / si
 cut h̄z res cui⁹ ē imago / quēadmodū species
 ignis habet vim calefaciēdi. spēs n̄uis infri-
 gidādi. Nō tñ in equali gradu ad rez ipsam.
 ¶ Supponam⁹ p̄terea q̄ spūs aialis / delati-
 uus est formaz seu specierū. sicut aer recipit
 spēs coloris vel aliorū sensibiliū. Et hec spēs
 licet nō sint sensibiles in aere. faciūt tñ sensi-
 biles imp̄siones in corpibz dispositis. sicut
 spēs coloris causant imaginē i speculo. Sic
 imaginatio turpis figure recipit i spiritibz.

r̄ defert / r̄ facit i semine deciso tpe talis ima-
 ginatiōis / notabile effectū turpitudis. sicut
 imaginatio ethiōpis assimilatiōis / inducit ad
 ethiōpē. ¶ Hec autē delatio forme imagina-
 te pōt fieri duplicit̄. Uno mō q̄ ipsamet for-
 ma moueat̄ et deferat̄ ad motuz sui subiecti.
 sicut si sal liquefiat i aqua / defert r̄ expādīt p
 aquā. Alio mō fit hec diffusio radiatiōem
 ipsi⁹ forme imagine / q̄ habz vim sui p̄suis
 diffusiuā r̄ causatiōnē aliarū specierū ex se ip̄a
 sicut lux causat lumē. qd̄ causatū pōt p̄duce-
 re aliud lumē. ¶ Supponam⁹ insup q̄ delati-
 tio taliū formarū p spūs / pōt prouenire vsq;
 ad sensus exteriores. q̄ casu fieri in sensibz ex-
 terioribz tal̄ sensatio suo mō / q̄lis fieret si ab
 extrinsecis obiectis moueret̄. ¶ Hāc cāz red-
 dūt aliq; / cur dormiētes exercēt opa vigilan-
 tiū. Cur etiā maniaci r̄ aliq; melancolici / cre-
 dūt ea videre vel sentire extrinsec⁹ / q̄ nō nisi
 intrinsec⁹ certū ē fieri. Hinc euenit / vt dum
 hō ē in tenebris r̄ timet / putat se q̄nq; videre
 imagines terribiles. vel audire sonos horrē-
 dos. quemadmodū melancolici etiā in ple-
 no die r̄ locis lucidis patiunt̄ talia / p̄pter te-
 nebrositatē spirituum quos horret qd̄ ammo-
 do ipsa aia vel virtus imaginatiua. Et hinc
 semp̄ tristes incedūt. qz causas tristitię sue se-
 cū ferūt. ¶ Hec est ratio cur aliq; timēt nō ti-
 mēda. Cur i suspitiones mirabiles r̄ falsissi-
 mas cadūt / ita vt credāt se aliq̄n q̄ri ad mor-
 tē / vel ad incarcerationē / vel spoliatiōez / r̄ in-
 de fugiūt nemine p̄sequēte. trepidātes timo-
 re vbi nō est timor. Lognoni talē tpe meo q̄
 ingeniosissimus erat r̄ perit⁹ valde in medici-
 na. qui tandē fugit i nemoza occulta / nec vl-
 tra p̄paruit. Sic aliq; estimabat se gallū. r̄
 more galli cantabat. Ali⁹ murilegū / r̄ sub le-
 ctis mures q̄rebat. Alius imaginans se h̄ie
 cornu in frōte / verēdabat q̄riescūq; vide-
 bat se inspici r̄ frontē tegebat. Alius imagi-
 nās se notari de infectiōe lepre v̄l de morbo ca-
 duco / hoīes fugiebat r̄ trepidabat aspect⁹ r̄
 fm̄ōes. Ali⁹ imaginās se h̄ie pedes ferreos /
 calcabat validissime sup̄ terrā. Ali⁹ ambula-
 re nō audebat fantasiās pedes suos eē vitre-
 os. ¶ Sic saluāt̄ expositores aliq; / quō nabu-
 chodonosor comedebat fenū sic bos / r̄ cū fe-
 ris habitabat. qz se bouē esse fantasiabatur.
 Sic asserūt medici q̄ imaginatio facit casū
 r̄ morē inducit. Et hāc virtutē vsq; ad hoc
 elenare voluerūt aliq; / vt p̄cā mirabiles imp̄s-
 siones fierēt i elemēt̄ et in rebz extrinsecis. vt
 q̄ ad imaginatiōez alicui⁹ (sic refert Auicēna)

cadat camelus. Talia sunt innumerabilia.
Nā infinite sunt spēs hmōi fantasiaꝝ v'l me-
lancoliarū fm traditionē medicorū. quos
Dracius furores appellat v'l insanias. dedu-
cēs ex hoc omēs hoies in aliquo stultos esse.
Vile puellaz iquit puerorū mille furores
Et in Ecclesiastico dicit. q̄ stultorū infinite
est numerus. ¶ Nec autē cōsideratio docet q̄
saluberrimū est assuefieri/ vt animus noster
a fantasmatibus quantū possibile est fieri se
denudet/ r auertat in exercitatioe sua. Qd̄ q̄
liter fieri habeat/ tetigimus alibi i tractatu-
lo de practica theologie mystice. cōsideratioe
ultima. ¶ Rursus apparet q̄ piculosū sit ho-
mī dimittere se nimis labi r pfundari i ima-
gines vel fantasias p̄sertim viciosas. et cir-
ca peritura/ semp̄q; labētia. vt sunt bñficia.
honores r diuitie. Nā cū generent habitus
ex actib; frequētatis/ r habit⁹ causent. natu-
ralit̄ fit vt pōdere sue inclinatiois sic imutēt
imagiatūā p̄tutē. r ex cōsequēti totū hoies/
q̄ necessitate quadā trahit hō velut brutus.
vt quēadmodū fit in ill quos phs bestiales
appellat. Sic vtiq; vez ē/ q̄ oīs imaginatō
pfundata habet suā insaniā vel ebrietatez et
quasi demoniacaz passionē/ sicut dicit Ori-
genes. Ledit q̄z notabiliter seu puerit̄ tota
liter iudiciū rōis. p̄z i philocaptis. p̄z i am-
bitiosis. in auaris. i inuidis. in impatiētib;.
in quibus verificat illud p̄uerbiū. Furoz
fit lesa sep̄ius paciētia. ¶ Ita demū puenit/
vt dimisso vocatiōe caui/ q̄ venire r introire
in domū dei necesse est. qz nemo sibi assumit
hunc honore/ sed q̄ vocat a deo sicut Harō.
aliq̄ p̄ noiatiū casuz. aliq̄ p̄ gr̄m. aliq̄ p̄ actm.
aliq̄ p̄ ablatiuū. p̄ pati passionib; q̄rāt ascen-
dere. ¶ Ad dam⁹ ad hec p̄ cursuz multiformē
flexū r reflexū quē habēt i potentijs cogniti-
uis/ ipse imagines vel fantasmatata v'l species
ad inuicē/ r cu; habitib; r passionibus inde
sequētib; in potentijs affectiuis. itavt non sit
dubiū qn mirabilior varietas inde resultet/
q̄ sufficeret causare simplex aliq̄ imago ral.
vel fantasma vel passio sequēs. ¶ Qd̄ si fuerit
p̄ cursuz ordinatus vt in p̄tuosis. nemo du-
bitauerit quin oriat̄ inde suauissima r mira-
bilis armonia/ veluti cytharedorū multorū
cytharizantiū in cytharis suis/ quā ipsa iha-
bitatit sapiētia delectat̄ audire. Alio qn re-
sultat horrenda p̄sus et amarissima tumul-
tuatio tanq̄ maris refrangētis i se et ad cau-
tes fluct⁹ suos. Puto nō ob aliud dixisse p̄-
p̄berā. Cor impij tanq̄ mare feruēs ¶ Deni-

q̄ sicut dicimus de imaginatiua virtute. ita
pporitiōabiliter suo mō traducere possum⁹
ad potētiās supiores nō organizatas. q̄ sūt
ratio r spūs. q̄nis ad actus istaz potētiāz
nō sequat̄ de p se corpis imutatio. quēadmo-
dū virtus imaginatiua mutat illud. fit tū vt
actuata vehemētē ipsa ratio/ rapiat ad se qd̄
ammōdo potētiā imaginatiūaz/ et ab actu
suo suspendat eā. Sicut ipse spūs s̄l̄r actu-
atus rapit ad se rationē r imaginatōz/ vt ne-
sciat qui hmōi est/ an in corpe vel extra cor-
pus/ ea q̄ videt itelligat. Rursus sit aliq̄ re-
dundantia supior haz potētiāz in inferio-
res/ quēadmodū beatitudo aie rē dūdabit i
corpus r dorabit illud.

Consideratio. xxi.

Assiones triplices spūales r ratōna-
les r aiāles/ reddūt i virtuosis psal-
terij decacorū cū cantico in cytha-
ra. Spūs em̄ si quadā appropriatōe loqui-
mur/ psallit. rō carat. sensus cytharizat. ¶ U-
deamus in p̄mis d̄ psalterio mystico/ quod
ad exemplar cordis sicut r cytharā ars ipsa
fabricauit. Hominemus ergo corpus seu li-
gnū nostri psalterij vim affectiūā supiorē. in
qua tor corde sonabiles extēse sunt q̄ sūt ve-
ritatis assertiones. vt q̄ deus pater noster ē.
q̄ deus i celis est. q̄ deus est iudex iustus. r
ita de reliquis. quib; ita assentit rō humana
q̄si digito aliq̄ studiosē meditatiois directa
Sed ne quid nimis spūs habet plectrū di-
scertōis/ quo cedit r remittit cordas sentēti-
ose p̄tatis. ¶ Rursus corde tales debito mo-
deramine tēte r p̄cusse/ reddūt sonos varios
fm varietatē passionū. ita vt amor q̄ ē gene-
ralis r radicalis passio/ stabilit̄ pro tenore
Porro decē reliq̄ passiones efficiūt decē so-
nos alios p̄ncipales. de sonis em̄ lateralib;
r appēdicijis/ nō ē numerus. si nec de hmōi
passionib;. ¶ Cōstituiam⁹ si placet p̄ mādu-
ctōe exēplari psalterij aliq̄ decē cordaz ex
decē orōnis dñice sentētijs. sicut ex decē p̄ce-
ptis iuxta imaginatōz Augustini v'l ex alijs
sc̄pture locis fabulari poterat. Primā cor-
dā sumimus ex hoc noīe pater. r hec appē-
lat̄ paternal adoptio. Scdam i hoc nomē
n̄. q̄ appellat̄ fraternal associatio. Hēm⁹
terciā cū d̄ in cel. hec ē dei exaltatio Hēm⁹
alias. vij. iuxta. vij. petitiōes. q̄ sūt. Diuini
noīs sc̄tificatio. sc̄tificet̄ nomē tuū. Dei dñi
r humane vnicio. Fiat volūtas tua sicut i ce-

lo et in terra. Propria defectio. Panē nēm q̄
ridianū da nobis hodie. Debitoꝝ multipli-
catio. Et dimitte nobis debita nostra. Tem-
pationū inuasio. Et ne nos inducas i tem-
pationē. Vili eterni notatio. Sed libera
nos a malo. Percute cordā p̄mā digito stu-
dioser attēte meditatiois. illa reddet sonituz
amoris dei. Percute cordam scđam. illa red-
det sonū amoris p̄oximi. Percute cordam
terciā. illa reddet sonū p̄stantis audacie. Per-
cute cordā quartā. illa reddet sonuz zeli et ire
in p̄phanātes dei nomē. Percute cordā q̄n-
ta; illa reddet sonū spei sancte. Porro corda
secta dū tangit. sonat dilectionē atq; leticiā.
Corda septima. desiderii et p̄secutiois. Octa-
ua dolorē et odium. Nonā fugā et horrorem
Decima timorē et de suis viribus fidētibz
desperationē. Potuerāt hec latiori sermo-
ne deduci. ostendēdo q̄ etiaz corda p̄ma que
est paternalis adoptio si tāgāt sapiēter/digi-
to sc̄te meditatiois / apte reddūt sonū. quēlibz
p̄tiose et sp̄ual affectiois. Sic rursus i alia
qualibet (q̄uis nō equa facilitate) repies vt
sit son⁹ tu⁹ multiplicat⁹ sup numez. Ex q̄ re
sonātia fit / q̄ cadūt et recedūt maligni spūs
vicioꝝ tanq̄ cytharizante Dauid desinat ne
quā spūs exagitare Saul. ita vt cuiuslibet de-
cē sonozū principaliz / possit aptari vna ex
trāsgressioibz decē p̄ceptozū. Ad dam⁹ ad
hec q̄ dum meditatio nostra fert sup hmōi
cordas sentētiōse veritatis. et ad reddenduz
sonozitatē religiose affectiois seu passionis.
Fit h̄ aliq̄ p̄ rōnes sumptas eternas et ex p̄-
mis sapie p̄ncipijs. et tūc reddūt son⁹ i psal-
terio tanq̄ de supnis. Fit hoc aliq̄ p̄ ratōes
sumptas ex affectibz et sensualibz exp̄ientijs.
et ita resultat son⁹ i cythara tanq̄ ex infimis
Fit hoc aliq̄ p̄ rōnes sumptas ex deductio-
ne p̄clusionū p̄ncipia p̄ma. vel p̄ ratiocina-
tionē ab effectibz ad causas suas sumptaz. et
ita reddūt canticū iocundū velut in gutture
et faucibz rōnis. Sic psallim⁹ spū et men-
te. cantamus in cordibz nostris cantica dñi.
Sic cytharizam⁹ mortificatis q̄d ammōi et
p̄ disciplinā desiccatis. alioq̄ n̄ eēt psalteriuz
iocunduz absq; hac cythara. Sic optabat
psallere. canere et cytharizare q̄ dicebat. Ex-
urge psalteriū et cythara / exurgam diluculo.
S; q̄d p̄cor ē exurgere diluculo: puto q̄ ē ad
p̄mos ḡte p̄replatiue radios splēdētes p̄ aīe
regionē p̄tin⁹ erūpere / et velut ex snia dicere
Bonū ē p̄fiteri dño / et psallere noi tuo altis-
sime. mysticis modis dictis. Ad annūciā-

dū mane p̄spiratis misericordiam tuā / et veritatē
tuā p̄ noctē aduersitatis. In decacordo psal-
terio cū cantico in cythara.

Consideratio .xxii.

et vltima.

Passionales sermones assumi p̄nt vt
inducant homines ad p̄tē. veritate
tū et discretōe sp̄ obseruata. Laudat Arist.
in rethoricis illa iudicia. apud q̄ p̄hibent di-
ci sermones passionales / et vbi veritas nuda
p̄poni iubet. Recte id quidez / si nulla ex pre-
iuder quereret aliū de diuertit a tramite recto
iusticie. quēadmodū si nullos vnq̄ fieri p̄ri-
geret paralogismos. ars de sophisticis et elē-
cis frustra eēt. Sed cū p̄suasiones passiona-
les q̄ndie fieri cernimus aduersus veritates
tā p̄ nos ipsos in quibus habitāt hmōi passi-
ones et corruptela peccati q̄z p̄ alios / q̄s p̄-
hibuerit (sicut arguit Aug. iij. de doctrina
xp̄iana) q̄s in quā p̄hibuerit eloq̄ntiaz seu p̄-
suasione rethoricā induci licere. p̄ defensione
veritatis et p̄ sua i cordibz humanis plātatio-
ne / vt libenter et obediēter audiat veritas ad-
uersus palliatā et fucatā falsitatē. Ad dam⁹
in p̄sideratiōe / q̄ veritas tū et discretio semp
obseruet. Vale em̄ p̄ veritate certaret falsi-
tas. q̄m nō sunt faciēda mala vt bona eue-
niāt. S; nec asserēda falsa sunt vt veritas
p̄firmet. Proinde si mouere queiserit aliquē
p̄ sermones passionales nō obseruata discre-
tiōe / nihilominus magis effecerit q̄z si equū
velocem stimules ad currendū sine freno. si-
cut em̄ discretio sine passionali iacet. sic affe-
ctio sine discretiōe p̄cipitat. Quia in re placet
attēdere quas industrias obseruat discretio
Discretio p̄mittit sepe passiones aliquas vi-
ciosas succrescere / dū plātandis p̄tutibz cu-
ram impēdit. Docet quippe eam parabola
euāgelica de nō extirpādis p̄ omni tpe ziza-
nijs / ne simul eradicez et triticū. Raro em̄ vl-
nunq; germinat in nobis triticū virtutis si-
ne zizantijs aut paleis alicui⁹ vanitatis. p̄ser-
rim cū p̄imū necesse sit esse illud q̄d anima-
le est fm aplm. deinde illud q̄d sp̄uale. Vide-
rint ergo q̄z indiscrete se habeant eruditores
pueroꝝ vel alioꝝ aīaliū hoīm / qui parū dif-
ferūt in moribus a pueris / si p̄tinus eos q̄si-
erint exuere ab omī passione viciosa. eos ve-
lut ad sp̄ualem senectutē subito p̄chere cō-
tēderint. Si demū sine ordinez tpe zel⁹ eoz
nō fm sciam implacabili feruore (imo furo-
re) passionez omnē p̄sequi moliat. Amplius

Carmē de somnio vite De mōte

Non pmitit discretio passiones aliq̄s germa
re vel crescere. nō q̄ placeāt aut pulcre sint/
sed ne deteriores inualescāt passiones/sicut
retundit clau' clauo. ⁊ dolor ē medicina do/
loris. Sic em̄ respect' humane laudis v'l ti
mor infamie vincit aliq̄n turpiores adulteri
orū ⁊ stuproz ⁊ rapinarum/aut alioz hmoi
flagitioz opatōes. sic tolerabilius est pmit/
tere dimissionē odiosam fieri inter quosdā p/
sonas/q̄ impudico se amore ꝓmaculent. sic
ad felicē reipublice ministratiōē/inducun
tur ipsi principes aliq̄n ꝓ fame reꝓmissioz
Sic ad lras cognoscēdas pdest puer' emu
latio quedā (licet viciosa) vt socios eruperēt
¶ Rursus discretio sicut pmitit passioes ali
quas vitupabiles/sic aliquas laudabiles/ꝓ
sertim feruidas ⁊ sublimes q̄q̄ cessat indu
cere/si in deteriore exitū eas versū iri cogno
uerit. Utpura si parere sibi. si frenū suū pati
postea recusat. Nō em̄ p̄ntia t̄mō specta
re satis habet discretio/sed rez exitus prudē
ter ipsa metū. Nihil quidē sublimius/sed ni
hil piculosius ⁊ tēptationibz magis exposi
tū/q̄ ambulare ꝓ viā affectōis amorole duz
vehementiā in se habet. sic amor vti/zēl' do
m' tue/vehementissima ē passionū. ¶ Postre
mo placet ipsi discretioni/sobria mēs ⁊ mo/
desta/si t̄n sollicita ē ambulare cū deo suo ꝓ
viā mandatoz suoz. ⁊ hoc viā regia a patri
bus trita/tanq̄ si iūmētū sit apud deū. tāq̄
ꝓterea sit asina quā agitāt ierusalēz.
Plus inquā placet tal' quedā rudis mens ⁊
arida terra sine aq̄/q̄ si reiecto freno discreti
onis/q̄reret ductu ꝓprioz affectuū in mira
bilibz sup se ꝓꝓrupta mōnū ꝓtēplatiōis. ꝓ al
ta ⁊ sublimis sapie. ꝓ desideria flāmātia q̄bz
accēdit felicit' q̄dē si discretōi sp̄ inbēserit/sal
uare se in mōte/ ⁊ illic despectis imis iubila
re deo i decacordo psalterio cū cātico i citha
ra/ ⁊ cū ꝓpha abacuc dicit' ex snia. sup excel
sa mea deducet me victor i psalmis canentē.

Finit.

Carmen ad Petrus

de Alyaco Cameracē. Cardinalē/quō hec
vita quoddā somniū est.

P Et re quē totum fronsis repleuit
Somniū cur nō miseraz vocemus
Pluriū vitā: an caret sopore
Cor vigilantum?
Non caret/nam quas aliunde somni
Tradimus causas/nisi q̄ recludit
Dissa de cor/de cerebri meatus

Fumida nubes?

Quis ⁊ quantus varius frequensq̄
Fumus occursans modo vel recurans
Occupat sensus vigiles ab intus
Idola turbans
Ebrj testes/varijs homo fit
Ebrus causis/ꝓout appetentum
Passio sese/vehementer alto
Corde profundat
Nonne vesano furiant amore
Plurimi sic dat odium vel ira
Liuor aut zelus vel opum cupido
Gloria vana
Error hinc in vi stolidus resultat
Estimatiua/species quod intro
Res quasi veras capit/ac ineptum
Iudicium fert.
Somnians crebro vigil esse credit
Disputat verusq̄ facit/reflectens
Se super/dicit vigilo nec erro
Somniculosus.
Solvitur somnus quid eum sefellit
Conspicit/vultis simili carere
Deliramento/viciosa primum
Passio cedit.
Clana virtutum simulacra fingit
Passio/nunq̄ bona iudicatrix
Fert suam prauus frenesim/videbit
Liber ab illa.
Liberat clamor/melius monentum
Solvit letargum/reuerisa cessat
Pena si detur/sine vel furoris
Tempora labi.
Sortis humane miseratus esto
Suavis interpret/ratio vigorem
Seruat in paucis/habet hinc minorem
Culpa reatum.

Finit

Incipiunt capitula

huius opusculi de monte contemplationis

Capitulum. i.

Causa quare de materia taz alta cō
scribit gallice potius q̄ latine. et
simplicibus et illiteratis potius
q̄ doctoribus.
i L'atura ⁊ magna scientia nō ē om
nino contemplatiuis necessaria.
ii De duobus hoim generibus. ⁊ qui
habiliores sunt ad contemplatiōē
iii De duobus modis contemplatiō
nis. vno in scientia. alio in affectu